

Výjimečný debut vhodný pro všechny fanoušky C. J. Cherryhové,
Ann Leckieové, Iana M. Bankse a Isaaca Asimova.
Elisabeth Bearová, autorka série *Království lotosu*

ARKADY MARTINEOVÁ
VZPOMÍNKA
ZVANÁ
ŘÍŠE

HOST

ARKADY MARTINEOVÁ

PŘELOŽIL VRATISLAV KADLEC

VZPOMÍNKA
ZVANÁ
ŘÍŠE

BRNO 2021

A Memory Called Empire

Copyright © 2019 by AnnaLinden Weller

All rights reserved

Cover art © Jaime Jones

Translation © Vratislav Kadlec, 2021

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2021

(elektronické vydání)

ISBN 978-80-275-0847-1 (PDF)

ISBN 978-80-275-0848-8 (ePUB)

ISBN 978-80-275-0849-5 (MobiPocket)

*Tuto knihu věnuji všem, kdo se někdy zamilovali do kultury,
která požírala jejich vlastní. (A taky Grigorovi Pahlavunimu
a Petrosi Getadardzovi, přes propast staletí.)*

Naše paměť je dokonalejší svět než vesmír — oživuje i to, co už není!
Guy de Maupassant: Sebevraždy

*Nezvolil bych si život s Kalypsó namísto dýmu z Konstantinopole.
Jsem zcela posedlý myšlenkou na přemnohé zdroje potěšení, které se zde
nabízejí na každém kroku: velikost a krása kostelů, délka zdejších
kolonád a šíře promenád, zdejší domy a vše ostatní, co náš obraz
Konstantinopole dále obohacuje; setkání s přáteli a hovory s nimi
a samozřejmě ten největší poklad ze všech — mé zlaté zřídlo,
to jest tvá ústa a jejich květy...*

Nikéforos Úranos, guvernér Antiochie: List 38

PŘEDEHRA

Některé věci vidáte v Teiskalánu bez ustání: hvězdné mapy a vyloďování.

Zde, nad stolem ve štábu válečné lodi Rudé žně nanebevstoupení, která se pět skoků a dva týdny letu podsvětelnou rychlostí od hlavní ekumenopole Teiskalánské říše právě chystá otočit a letět domů, se v podobě hologramu rozkládá celý teiskalánský vesmír. Je to kartografova vize klidu a vyrovnanosti: *každá z těch jiskřivých teček představuje jednu planetární soustavu a všechny jsou naše*. Vyberte si libovolnou hranici, libovolný paprsek onoho obrovského kola, které si Teiskalán zvolil jako obraz sebe sama, a tento výjev — kapitánka hledí na holografické zpodobnění Říše, kamsi za okraj ohraničeného světa — se bude opakovat: stovka takových hologramů, stovka takových kapitánek. A každá z nich do poslední má za úkol vyslat do nové soustavy vojáky a předat otrávené dary, které nashromáždila: obchodní smlouvy a poezii, daně a příslib ochrany, energetické zbraně s černými hlavními a rozmáchlé plány nového místodržitelského paláce, v jehož nitru se bude nacházet otevřený sluneční chrám s mnoha paprsky. Každá z oněch kapitánek do poslední udělá totéž a přetvoří další soustavu v zářivou tečku hvězdné mapy.

Zde je zachyceno mocné vzepětí, v němž se tlapa civilizace rozmáchlá k mezihvězdné černi, zde nachází útěchu každá kapitánka, když hledí do kosmické propasti a doufá, že její pohled nebude opětován. Zde, na hvězdné mapě, se vesmír dělí na Říši a *zbytek*, na *svět* a *nesvět*.

Než se Rudé žně nanebevstoupení a jejich kapitánka vydají zpět do středu svého vesmíru, čeká je ještě poslední zastávka. V sektoru Parzrauantlakh se nachází stanice Lsel: křehký rotující klenot, toroid o průměru dvaatřicet kilometrů, který se otáčí kolem středového paprsku v libračním bodě mezi nedalekou hvězdou a její nejbližší užitečnou planetou. Největší z řetězce těžebních stanic, které tvoří osídlení v této nevelké oblasti vesmíru — i té už se natažená paže Teiskalánu dotkla, ale ještě ji nepodrobila své moci.

Stanice vyplivne raketoplán, ten zamíří k vyčkávající, zlatošedé, kovově lesklé mase válečné lodi vzdálené pár hodin letu, vyloží náklad — jednu lidskou ženu, nějaká zavazadla, nějaké pokyny — a zase se bezpečně vrátí zpátky. Ještě než opět přistane na stanici, Rudé žně nanebevstoupení se těžkopádně dají do pohybu, jehož vektor míří do středu Teiskalánu. Prozatím podléhají podsvětelné fyzice. Ze Lselu bude loď vidět zhruba dalších třicet šest hodin a pomaličku se scvrkne do nepatrné zářící tečky, která nakonec blikne a zhasne.

Dárdz Tarac, lselský radní pro těžaře, sleduje zvolna se vzdalující obrys: tu obrovitánskou dřímající hrozbu, která visí v prostoru jako ohromné závaží a zakrývá polovinu oblohy v průzoru zasedací místnosti Lselské rady. Ona nepřehlédnutelná přítomnost, která zastřela důvěrně známé hvězdy, je pro něj jen dalším důkazem, že Teiskalánci prahnou po území staničnicků. Zanedlouho možná přijde den, kdy vesmírná loď neodpluje, ale obrátí jasné plameny svých energetických zbraní proti křehkému kovovému plášti stanice, jenž chrání třicet tisíc životů včetně toho Taracova, a všechny je vyvrhne do smrtícího kosmického chladu jako semínka rozdrceného plodu. Tarac má za to, že v nekontrolovaném rozpínání Říše je cosi nevyhnutelného.

Nad stolem, kolem kterého zasedá Lselská rada, žádná holografická hvězdná mapa nesvítlí: je tu jen holá kovová deska, vyleštěná nesčetnými lokty. Tarac se znovu zahloubá nad tím, jak jednoduše se může stát vzdalující se loď zcela přítomnou hrozbou, odvrátí pohled od průzoru a opět se posadí.

Nekontrolované rozpínání Říše by skutečně mohlo být nevyhnutelné, ale Dárdz Tarac si pěstuje tichý, odhodlaný a poněkud intrikánský optimismus, který pramení z přesvědčení, že nechat věci bez kontroly není jediná možnost — a že to platí už nějakou dobu.

„Tak, a máme hotovo,“ řekne Aknel Amnardbatová, radní pro společný odkaz. „Je pryč. Naše nová velvyslankyně v Říši odletěla, jak si Říše žádá, a upřímně doufám, že zmíněná Říše se teď díky ní bude od nás držet dál.“

O tom ví Dárdz Tarac svoje: právě on před dvaceti lety, když byl ještě mužem středního věku a fascinovaly ho riskantní plány, poslal předešlého velvyslance ze Lselu do Teiskalánu. Tím, že teď poslali novou velvyslankyni, ovšem nemají *hotovo* ani v nejmenším, třebaže velvyslankyně už odletěla raketoplánem a nemůže se jen tak vrátit. Tarac opře lokty o stůl, tak jak to dělává celých dvacet let, a položí si svou úzkou bradu do ještě užších dlaní. „Bylo by lepší,“ prohlásí, „kdybychom ji tam mohli poslat s imagem, které není patnáct let staré. Lepší pro ni a pro nás taky.“

Radní Amnardbatová — která díky precizně seřízenému neurologickému implantátu zvanému imaginovač sama nosí v hlavě nahrané vzpomínky šesti předchozích radních pro společný odkaz, předávané po imaginální linii z jednoho na druhého — si nedokáže představit, že by se někomu, jako je Dárdz Tarac, postavila bez podpory zkušeností získaných za posledních patnáct let. Kdyby byla novou členkou rady a měla by pouze patnáct let staré vzpomínky, byla by naprosto *ochromená*. Teď však jen pokrčí rameny, protože skutečnost, že nová velvyslankyně v Říši má tak omezené prostředky, ji vlastně zvlášť netrápí. Řekne: „To je váš problém. Velvyslance Aghavna jste tam poslal vy a Aghavn nám za dvacet let ve funkci předal aktualizované záznamy imaga pouze jednou. Víckrát se sem neobtěžoval. Velvyslankyni Dzmarovou tedy posíláme s tím, co nám zanechal před patnácti lety, a to ještě jenom proto, že Teiskalánci o nového velvyslance sami požádali...“

„Svou práci Aghavn odvedl,“ přeruší ji Tarac a radní pro hydroponii i radní pro piloty na druhé straně stolu souhlasně přikyvuji: úkolem velvyslance Aghavna bylo zajistit, aby se stanice Lsel ani ostatní menší stanice v jejich sektoru nestaly snadnou kořistí teiskskalánského expanzionismu, a radní na oplátku souhlasili, že si nebudou všímat jeho nedostatků. Teď si Teiskskalán neočekávaně vyžádal nového velvyslance, aniž vysvětlil, co se stalo s tím starým, a většina radních odložila rozbor Aghavnových chyb až do chvíle, kdy se jim podaří zjistit, zda zemřel, přeběhl, nebo jednoduše padl za oběť nějakým vnitřním změnám v říšské politice. Dárdz Tarac velvyslance vždycky podpořoval — Aghavn byl jeho chráněncem. A Tarac je coby radní pro těžaře v šestičlenné radě první mezi rovnými.

„A Dzmarová odvede svoji,“ řekne radní Amnardbatová. Ma-hit Dzmarovou z kandidátů na nového velvyslance vybrala ona: měla dojem, že k zastaralému imagu, které dostane, se Dzmarová ideálně hodí. Stejně předpoklady. Stejně názory. Stejná xenofilní láska ke kulturnímu odkazu naprosto odlišnému od toho, jež měla v gesci Amnardbatová: zdokumentovaná fascinace teiskskalánskou literaturou a jazykem. Ideální kandidátka na to, aby ji poslali někam hodně daleko, i s jedinou kopií Aghavnova imaga v hlavě. Ideální kandidátka na to, aby odnesla tu zkaženou a zhoubnou imaginální linii pryč ze Lselu — nejspíš nadobro. Pokud Amnardbatová neudělala chybu.

„Jsem si jistá, že Dzmarová bude adekvátní náhradou,“ ozve se radní pro piloty, Dekachel Ončuová, „a teď by se rada mohla zaměřit na problémy, které jsou momentálně před námi, zejména na to, jak budeme řešit situaci kolem Anhamematské brány...“

Anhamematská brána dělá Dekachel Ončuvové mimořádné starosti. Jde o vzdálenější ze dvou skokových bran stanice Lsel a vede do části vesmíru, která dosud nepadla Teiskskaláncům do rukou. V poslední době zde radní ztratila ne jednu — to by ještě mohla být nehoda —, ale hned dvě průzkumné lodě, a obě ve stejných místech. Padly za oběť něčemu, s čím se radní

nedokázala dorozumět. Zprávy, které z lodí odešly, než spojení narušil a nakonec zcela přerušil radiační šum, nedávaly smysl; co hůř, Ončuová ztratila nejen piloty oněch lodí, ale také dlouhé imaginální linie vzpomínek, ke kterým piloti patřili. Spojené myslí pilotů a jejich imaginálních linií se nedají zachránit a umístit do nových mozků, pokud se nepodaří obnovit zničená těla a imaginovače — a to bylo vyloučené.

Ostatní radní tím příliš znepokojeni nejsou, tedy prozatím, ale než schůze skončí a až jim Ončuová přehraje zachované nahrávky, znepokojeni budou — všichni až na Dárdze Tarace. Dárdzovi Taracovi místo toho svitne jakási děsivá naděje.

Pomyslí si: *Nakonec tu tedy možná přece jen existuje nějaká říše větší než ta, která nás pomalu, pomaloučku pohlcuje. Možná právě teď přichází. Možná už nebudu muset čekat.*

Ale nechá si to pro sebe.

KAPITOLA PRVNÍ

A za obloukem planety, za plynným obrem na souřadnicích B5682.76R1, vynořila se na přídi své lodi císařovna Dvanáctěrá Sluneční erupce a byla zářivým plamenem, jenž zaplavil mezihvězdnou prázdnotu. Paprsky světla vyrážely do tmy jako ostny jejího trůnu, dopadaly na kovové schrány, jež byly příbytkem lidských bytostí v sektoru B5682, a jasně je nasvěcovaly. Senzory císařské lodi jich zachytily deset, všechny se navzájem podobaly a jejich počet se zatím nezvýšil. Mužové a ženy uvnitř oněch schrán neznali ročních dob ni růstu ni rozkladu, leč žili bez konce zde na oběžné dráze, bez planety, která by jim byla domovem. Největší z oněch schrán se nazývala stanice Lsel, což v jazyce onoho lidu znamená stanice, jež naslouchá a také slyší. Avšak zdejší lidé se stali podivnými a drželi pevně při sobě, ačkoliv se dokázali naučit jazyku a také se ihned začali učit...

— *Dějiny expanze, Kniha V., verše 72—87. Anonymní text připisovaný dějeprovci a básníkovi Pseudo Třináctéřému Řekovi a napsaný za vlády císaře Trojiho Perigea, vládce celého Teikskalánu.*

V zájmu uspišení vaší cesty do Říše vyžaduje Teikskalán coby doklad totožnosti následující: a) genetický záznam prokazující, že jste výhradním vlastníkem svého genotypu a nesdílíte jej s dalšími souklony, NEBO notářsky ověřený doklad, že váš genotyp je nejméně z 90 % původní a že si na něj nikdo další nečiní zákonný nárok; b) podrobný rozpis zboží, movitého majetku,

peněžních prostředků a předmětů určených k obchodu, které zamýšlíte vzít s sebou; c) pracovní smlouvu od registrovaného zaměstnavatele v soustavě Teikskalán, podepsanou a notářsky ověřenou, s uvedením platu a vyčíslením zaměstnaneckých benefitů, NEBO doklad o vynikajících výsledcích v teikskalánské císařské zkoušce NEBO pozvání od osoby, vládní instituce, úřadu, ministerstva či jiné autorizované instituce s jednoznačným uvedením data vstupu do říšského prostoru a data jeho opuštění NEBO doklad o dostatečném množství vlastních finančních prostředků...

— formulář 721Q, vízová žádost pro obyvatele cizích sektorů, varianta pro hláskové písmo, strana 6

Do Města, jež bylo zároveň planetou a srdcem Teikskalánské říše, se Mahit snesla v jikroletu, v drobné bublinec výsadkového člunu, do kterého se sotva vešlo její tělo i zavazadla. Vyloupila se z boku císařského křižníku Rudé žně nanebevstoupení, a jakmile na své sestupné dráze vstoupila do atmosféry, plameny jí zaclonily výhled. Když tedy poprvé spatřila Město na vlastní oči, nejen na infofiši, jako hologram či imaginální vzpomínku, mělo aureolu bílého ohně a zářilo jako nekonečné třpytivé moře: celá planeta se změnila v honosně urbanizovanou ekumenopoli. Dokonce i tmavší skvrny — starší metropole, které ještě nebyly oděny kovem, hnisající rány v městské tkáni, spoutané zbytky jezer —, dokonce i ty se zdály být hustě osídlené. Jen oceány zůstávaly nedotčené a ty se také třpytily, brilantinově pableskovaly tyrkysovou modří.

Město bylo překrásné a obrovské. Mahit už hezkých pár planet navštívila, především ty v nejbližším okolí stanice Lsel, které nebyly vůči lidskému životu zcela nepřátelské, nicméně teď se jí zmocnil naprostý úžas. Srdce se jí rozbušilo a dlaně, ve kterých svírala bezpečnostní pásy, jí zvlhly. Město vypadalo přesně tak, jak ho vždycky popisovaly teikskalánské spisy a písně: jako klenot v srdci Říše. Zářící atmosféra dováděla obraz k dokonalosti.

<Přesně tohle si máš při tom pohledu myslet,> prohlásilo imago. Bylo to jako slabá chuť statické elektřiny na kořeni jazyka, záblesk šedých očí a opálené kůže v koutku oka. Hlas kdesi vzadu v hlavě, který ale nebyl jejím hlasem: patřil muži zhruba jejího věku, muži rtuťovitému, samolibému a právě teď zrovna tak vzrušenému jako ona sama. Cítila, že jí na tváři vytanul jeho úsměv, širší, než jakému by svaly jejího obličejce dávaly přednost.

Vypadni z mé nervové soustavy, Yskandře, pomyslela si maličko nabroušeně. Imago — tedy implantovaná, integrovaná paměť jejího předchůdce, uložená napůl v jejím mozku a napůl v malém keramicko-kovovém přístroji připojeném k jejímu mozkovému kmeni — by nemělo přebírat vládu nad nervovou soustavou hostitele, pokud s tím hostitel nesouhlasí. Na začátku takového partnerství však mohlo být dosažení souhlasu složité. Yskandr si pamatoval doby, kdy měl vlastní tělo, a občas používal Mahitino, jako by mu patřilo. Měla z toho obavy. Přestože by se měli stát jednou osobou, pořád mezi nimi byla propast.

Tentokrát ovšem ustoupil snadno: zabrnělo to elektrizujícím smíchem. <Jak si přeješ. Ukážeš mi to ještě jednou, Mahit? Chci to vidět.>

Pohlédla tedy dolů na Město — bylo teď blíž a nebeský přístav se zdvihal k jikroletu jako květ složený z podběráků —, dovolila imagu, aby se dívalo jejíma očima, a cítila jeho radost jako svou vlastní.

Jak bys popsal, co je pod námi? pomyslela si. *Co je to podle tebe?*

<Svět,> odpovědělo imago, které kdysi, když ještě bývalo živým člověkem, a nikoliv článkem dlouhého řetězu živé paměti, sloužilo ve Městě jako velvyslanec stanice Lsel. Yskandr to řekl teikskalánsky, takže šlo o tautologii: pro „svět“ měla teikskalánština stejné slovo jako pro „Město“ a pro „Říši“. Tyto významy se nedaly odlišit — zvláště ne ve vznešeném říšském jazyce. Člověk musel znát kontext.

Yskandr kontext neupřesnil, což od něj Mahit nejspíš mohla čekat. Trochu s tou nejasností bojovala. Navzdory všem těm

rokům, kdy teiskalánštinu a teiskalánskou literaturu studovala, ještě stále nemluvila zdaleka tak plynně jako on. To mohlo změnit jen všestranné každodenní používání.

<Svět,> zopakoval. <Ale také hranice tohoto světa.> Říše. Ale také to, kde Říše končí.

Mahit přešla do stejné řeči a promluvila nahlas teiskalánsky, protože v jikroletu kromě ní nikdo nebyl. „To, co jsi řekl, nedává žádný smysl.“

<Ano,> souhlasil Yskandr. <Když jsem býval velvyslancem, měl jsem ve zvyku říkat spoustu nesmyslů. Měla bys to zkusit. Je to docela zábavné.>

V soukromí jejího těla volil Yskandr nejdůvěrnější formu oslovení, jako by on a Mahit byli souklony či milenci. Mahit ji dosud nikdy nahlas nepoužila. Měla na Lselu přirozeného mladšího bratra, což bylo k souklonovi asi nejbliž, ale bratr ovládal jen staničtinu, takže používat v jeho případě teiskalánské důvěrné oslovení určené druhému já by bylo nesmyslné, a navíc by to působilo nepřátelsky. Mohla tak oslovit snad pár lidí, kteří s ní chodili do jazykových a literárních kurzů — například její stará kamarádka a spolužačka Šrdža Torelová by takový kompliment pochopila. Jenže od té doby, co Mahit vybrali jako novou velvyslankyni, spolu nemluvily. Důvod jejich rozchodu byl zjevný a malicherný a Mahit to bylo líto — ale teď už neměla možnost to napravit, nanejvýš mohla ze srdce Říše, které si obě přály navštívit, poslat omluvný dopis. To by ovšem téměř jistě nepomohlo.

Město se stále přibližovalo: obzor, k jehož mohutné křivce se Mahit řítila, vyplňovalo bezezbytku. Pomyslela si k Yskandrovi: *Teď jsem velvyslankyní já. A můžu mluvit smysluplně. Když budu chrtit.*

<Dobře mluvíš,> řekl Yskandr, což byl druh komplimentu, kterým *Teiskalánliclim* častovali děti ve školce.

Jikrolet zachytila gravitace a Mahit ji ucítila až v kostech stehen a předloktí. Zdálo se jí, že se točí. Pod ní se rozevřely přístavní sítě. Na okamžik měla dojem, že se zřítí na povrch planety a rozbije se na kaši.

<Cítil jsem se stejně,> řekl rychle Yskandr v Mahitině rodné staničtině. <Neboj se, Mahit. Je to zkrátka planeta.>

Sít ji zachytila se sotva znatelným trhnutím.

Mahit měla čas dát se trochu dohromady. Chvíli trvalo, než jikrolet odsunuli do dlouhé řady podobných člunů, které se pohybovaly po velikém dopravníku. Když se je podařilo identifikovat, každý zamířil k příslušné bráně. Mahit se přistihla, že si v duchu přehrává, co bude říkat říšským občanům na druhé straně, jako by byla studentkou prvního ročníku připravující se na ústní zkoušku. Vzadu v hlavě stále cítila bdělou přítomnost imaga připomínající tiché, monotónní hučení. Co chvíli pohnula levou rukou a začala nervózně poklepávat prsty o bezpečnostní pás. Gesto, které jí nepatřilo. Mahit zalitovala, že neměli víc času zvyknout si jeden na druhého.

Jenže na proces, který se s implantací imaga obvykle pojil a který zahrnoval nejméně roční integrační terapii pod pozorným dohledem lselského psychoterapeuta, tentokrát nebyl čas: Mahit strávila s Yskandrem sotva tři měsíce a teď mířili do míst, kde budou muset společně pracovat — pracovat doslova jako jeden člověk, složený z paměťového řetězce a nového hostitele.

Když dorazily Rudé žně nanebevstoupení a zůstaly viset na paralelní oběžné dráze kolem lselského slunce, Teiskalánci oznámili, že zpět do Říše hodlají odletět s novým velvyslancem, zároveň ale odmítli vysvětlit, co se stalo s tím předchozím. Mahit si byla jistá, že kolem otázky, co odpovědět, koho poslat zpátky a jaké informace požadovat, se ve Lselské radě odehrály velké politické boje. Pravda však byla následující: Ona sama patřila mezi hrstku staničníků, kteří byli dost staří a zároveň byli natolik mladí, že se ještě nezařadili do imaginální linie — a ještě méně bylo těch, kteří měli patřičné předpoklady a diplomatické vzdělání. Z těch nemnoha, kteří kritéria splňovali, byla Mahit nejlepší. V říšských zkouškách z teiskalánského jazyka a literatury dosáhla výsledků, jež se daly srovnávat s výsledky říšských občanů, a byla na to náležitě pyšná — po zkouškách strávila půl roku tím, že si představovala, jak jednou, někdy

ve středním věku, jakmile bude trochu zajištěná, poletí do Města a bude tam sbírat zkušenosti — seznámí se s místními módními kruhy a navštíví každický salon, který bude neobčasně otevřený — a bude shromažďovat informace pro kohokoliv, s kým by se jednou po své smrti dělila o vlastní vzpomínky.

Tedy tedy do Města skutečně dorazila: a ještě podstatnější než jakákoliv zkouška z teiskalánštiny byla skutečnost, že testy imaginální kompatibility dopadly v tomto případě na jedničku s hvězdičkou. Dostala imago Yskandra Aghavna, předchozího velvyslance v Teiskalánu. Velvyslance, který se už Říši z nějakého důvodu nehodil — byl mrtvý, zdiskreditovaný, nebo snad někde uvězněný. Mahit dostala od vlády pokyny, aby se mimo jiné snažila zjistit, co přesně se s ním stalo. Každopádně měla jeho imago. Pokud jí mohl Lsel poskytnout něco na způsob domorodého průvodce u teiskalánského dvora, pak nejbliž tomu byl právě Yskandr — nebo alespoň jeho poslední dosažitelná, patnáct let stará verze. Nikoliv poprvé ji napadlo, jestli na ni po výstupu z jikroletu nebude Yskandr čekat osobně. Nebyla si jistá, co by vlastně bylo jednodušší: kdyby tu byl — zdiskreditovaný velvyslanec? možná konkurent, který se však dal ještě zachránit? —, nebo kdyby tu nebyl, což by znamenalo, že zemřel, aniž stihl někomu mladšímu předat, co se během života naučil?

Imaginální Yskandr v její hlavě byl jen o málo starší než ona sama, takže měli leccos společného, ale zároveň to bylo maličko nepatřičné — imaga většinou pocházela od starších osob, a pokud šlo o osoby mladší, byly to oběti nehod —, jenže poslední záznam Yskandrových vzpomínek a vědomostí se podařilo získat, když naposledy trávil dovolenou na Lselu, a to bylo pouhých pět let po jeho odchodu do Města. Od té doby uplynulo dalších patnáct let.

Byl tedy mladý a ona byla také mladá, a ať už z jejich spojení plynuly jakékoliv výhody, situaci dost komplikovala krátká doba, kterou spolu dosud strávili. Od chvíle, kdy dorazil posel, do okamžiku, kdy se Mahit dozvěděla, že bude velvyslankyní, uplynuly dva týdny. Další tři týdny se s Yskandrem

pod dohledem staničního psychoterapeuta učili, jak přebývat v jednom těle — v těle, které Mahit dosud mívala pro sebe. A potom pomalu se vlekoucí čas strávený na Rudých žních nanebevstoupení, které podsvětelnou rychlostí křížovaly prostor mezi skokovými bránami roztroušenými jako drahokamy po teikskalánském vesmíru.

Jikrolet pukl jako zralý plod. Bezpečnostní pásy, kterými byla Mahit připoutaná, se zasunuly. Oběma rukama vzala zavazadlo, vykročila k bráně, a tedy i do samotného Teikskalánu.

Příletová brána působila vzdušným, užitkovým dojmem, ke kterému přispíval voděodolný koberec, přehledné značení a stěny ze skleněných a ocelových panelů. Uprostřed propojovací chodby, přesně napůl cesty mezi jikrolem a letištní halou, stála jediná říšská úřednice v dokonale padnoucím smetanovém obleku. Byla drobná: úzké boky a ramena, o dost nižší než Mahit. Vlasy měla spletené do černého rybího copu, který jí splýval přes levou klopou. Široké zvonové rukávy přecházely z ohnivě oranžové — <Barva ministerstva informací,> upozornil Yskandr — do temně rudých manžet, které patřily mezi privilegia urozených dvořanů. Na levém oku nosila hledáček — skleněný okulár, do něhož neustále proudily neznámé informace z říšské informační sítě. Byl elegantně zdobný, podobně jako celý její zevnějšek. Oči měla velké a tmavé a její úzká brada a ústa působily jemněji, než bylo na Teikskalánu v módě, ale podle Mahitiných staničních měřítek byla *zajímavá*, pokud ne přímo pohledná. Zdvořile sepjala ruce a zlehka sklonila hlavu.

Yskandr pozvedl Mahitiny paže ve stejném gestu — a Mahit upustila tašky. Spadly na zem s trapným zařinčením. Mahit byla v šoku. Takhle naposledy ujeli, když spolu byli první týden.

Doprdele, zaklela v duchu a vnímala, že Yskandr si říká totéž: <Doprdele.> Ta souhra ji teď moc neuklidnila.

Úřednice svůj pečlivě zvolený neutrální výraz nezměnila ani o chlup. Řekla: „Velvyslankyně, jsem Trojí Posidonie, asekhreta a patricijka druhé třídy. Je mi ctí přivítat vás na Klenotu světa. Z rozkazu Jeho císařského Veličenstva Šesterého Směra vám

budu k dispozici jako kulturní prostřednice.“ Následovala dlouhá odmlka, načež úřednice tiše vzdychla a pokračovala: „Budete potřebovat nějakou výpomoc se zavazadly?“

„Trojí Posidonie“ bylo staromódní teiskalánské jméno: číselná část měla nízkou hodnotu a substantivum bylo rostlinného původu, přestože zrovna na tuto mořskou travu ještě Mahit ve jméně nenarazila. Druhá část teiskalánských jmen vždy vycházela z rostlin, nástrojů či neživých předmětů, ale pokud šlo rostliny, byly to většinou běžnější suchozemské květiny. „Posidonie“ byla dost nezvyklá. Označení asekhreta znamenalo, že žena je nejen příslušnicí ministerstva informací, ale navíc také špičkově vycvičenou agentkou. A titul patricijky druhé třídy naznačoval, že jde o šlechtičnu, ne však příliš důležitou či bohatou.

Mahit nechala ruce sepnuté v gestu, které za ni udělal Yskandr — protože jakkoliv ji to rozčilovalo, gesto samotné bylo zvoleno správně —, a poklonila se. „Velvyslankyně Mahit Dzmarová ze stanice Lsel. K vašim službám i službám Jeho Veličenstva — nechtě se jeho vláda šíří mezihvězdnou prázdnotou jako zářivý plamen.“ Protože šlo o první oficiální setkání s někým, kdo patřil k císařskému dvoru, použila zdvořilostní formuli, kterou pečlivě vybrala po konzultacích s Yskandrem a Lselskou radou: „zářivý plamen“ byl přídomek císařovny Dvanácté Sluneční erupce v *Dějínách expanze*. Tento text, připisovaný Pseudo Třináctému Řekovi, představoval nejstarší doklad o říšské přítomnosti v okolí stanice. Když na něj teď Mahit odkázala, dávala tím najevo svou erudici a vyjadřovala úctu Šesterému Směrovi a jeho úřadu, spojení „mezihvězdná prázdnota“ se však zároveň vyhýbalo jakémukoliv náznaku, že by si snad Teiskalán mohl nárokovat jakoukoliv část staničního prostoru, který pochopitelně prázdný nebyl.

Nedalo se odhadnout, jestli si je Trojí Posidonie skrytého významu vědoma, či nikoliv. Trpělivě počkala, až si Mahit posbírá zavazadla, a potom řekla: „Dobře si je držte. Jste naléhavě očekávána na ministerstvu soudnictví kvůli předešlému velvyslanci a cestou se možná budete muset pozdravit s celou řadou lidí.“

Dobře. Kromě inteligence Trojí Posidonie by Mahit neměla podceňovat ani její jízlivost. Přikývla, a když se úřednice rázně otočila a vykročila pryč, ihned ji následovala.

<Nepodceňuj nikoho z nich,> poradil jí Yskandr. <Tahle kulturní prostřednice strávila u dvora polovinu doby, kterou jsi na světě. A svoje postavení si zasloužila.>

Ty rady si nech od cesty. Vypadám teď kvůli tobě jako zmatená barbarka.

<Chceš, abych se omluvil?>

A omluvíš se?

Mahit si snadno dokázala představit, jak by se Yskandr tvářil: povýšeně a nevzrušeně jako pravý *Teiskalánliclim*. Na plných rtech, které si pamatovala z hologramů, by mu pohrával nakřivo posazený úsměšek. <Po tom, aby sis připadala jako barbarka, rozhodně netoužím. Toho si užiješ dost od nich.>

K omluvě se nechystal. Možná se kvůli té nehodě cítil maličko trapně, ale pokud tomu tak bylo, Mahitinu endokrinní soustavu do toho nezapojil.

Yskandr ji vedl celou následující půlhodinu. A Mahit se na něj kvůli tomu nemohla zlobit. Choval se přesně tak, jak by se imago chovat mělo: jako studnice bezděčných, automatických reakcí, které si Mahit ještě nestihla osvojit. Věděl, kdy se přikřčit ve dveřích, stavěných pro Teiskalánce, nikoliv pro staničníky; kdy odvrátit zrak od zářivých odlesků Města ve skle výtahu, který se šinul po úbočí letištní budovy; jak vysoko zdvihnout nohu při nastupování do Posidoniina pozemního vozu. Úskalími etikety proplouval jako rodilý Teiskalánec. Po té nehodě se zavazadly si už dával pozor, aby přímo nepohyboval rukama, ale Mahit mu dovolila, aby dohlížel na to, jak dlouho má udržovat oční kontakt a s kým, na přesný sklon hlavy při pozdravu, na všechny ty drobnosti, kterými dávala najevo, že není zas taková cizinka, taková barbarka, že do Města vlastně patří. Ochranné zbarvení. Chovat se jako místní, aniž tu kdy žila. Cítila, že zvědavé pohledy ji míjejí a ulpívají na daleko zajímavějším dvorním

úboru Trojí Posidonie, a napadlo ji, jak asi musel Yskandr Město milovat, když se v něm pohyboval s takovou lehkostí.

Ve voze se Trojí Posidonie zeptala: „Jste už na světě dlouho?“

Mahit už by měla přestat přemýšlet v jiném jazyce, než je teiskalánština. Trojí Posidonie jí zjevně položila běžnou konverzační otázku — *Už jste na naší planetě někdy byla?* —, ale Mahit si ji v první chvíli vyložila jako téměř existenční dotaz.

„Ne,“ odpověděla, „ale už od dětství jsem četla klasiku a často jsem na Město myslela.“

Trojí Posidonie byla s takovou reakcí zřejmě spokojená. „Nerada bych vás nudila, velvyslankyně,“ řekla, „ale pokud by vás potěšil stručný výklad k místům, kterými projíždíme, s radostí vám přednesu nějakou vhodnou báseň.“ Zmáčkla tlačítko na své straně vozu a okýnka zprůhledněla.

„To mě rozhodně nudit nebude,“ odpověděla upřímně Mahit. Proplouvaly záplavou oceli a bledého kamene, po skleněných stěnách mrakodrapů šplhala světla neonů. Jely po jednom z ústředních okruhů a městskou zástavbou se po spirále pomalu blížily k paláci. Vlastně to bylo spíš město ve městě nežli palác. Podle statistik měl několik set tisíc obyvatel a každý z nich byl alespoň drobně zodpovědný za chod Říše, od zahradníků až po Šesterého Směra: všichni měli zaručeno připojení k informační síti určené říšským občanům a i toho posledního služebníka zaplavoval neustálý proud dat, která mu sdělovala, kde má být, co má dělat, co je dnes nového a kam se ubírají dějiny.

Trojí Posidonie měla úžasný hlas. Recitovala *Budovy* — báseň o sedmnácti tisících verších, která popisovala architekturu Města. Přesně tu verzi, kterou si úřednice vybrala, Mahit neznala, ale to mohla být Mahitina vina. V teiskalánském kánonu si oblíbila jiné básně a ve snaze napodobit teiskalánské vzdělance (a kvůli ústním zkouškám) se jich také co nejvíc snažila naučit nazpaměť, ale *Budovy* jí vždycky přišly trochu nudné, takže se jimi nezabývala. Když je však poslouchala v podání Trojí Posidonie, zatímco míjely stavby, které báseň popisovala, bylo to něco docela jiného. Trojí Posidonie byla suverénní přednášečka

a vládla metrem natolik, že v místech, kde se hodilo improvizovat, mohla přidávat zábavné a přitom podstatné detaily. Mahit složila ruce do klína a sledovala poezii plynoucí za skly vozu.

Tak to tedy bylo Město, Klenot světa, srdce Říše: vyprávění a vnímání se proluly a tam, kde se některá z okolních budov oproti kanonické verzi *Budov* změnila, nahrazovala Trojí Posidonie v rychlosti i verše. Po chvíli si Mahit uvědomila, že Yskandr recituje spolu s ní, slyšela to jako tlumený šepot vzadu v hlavě a uvědomila si, že ji to uklidňuje. On tu báseň znal, a pokud by bylo třeba, mohla ji tedy znát i ona. To byl koneckonců smysl imaginálních linií: zajistit, že se užitečné vzpomínky zachovají a budou se předávat z generace na generaci.

Jely zhruba pětáctýřicet minut a dvakrát uvízly v zácpě, než Trojí Posidonie dokončila strofu a zastavila u paty budovy připomínající obrovskou jehlu, která se tyčila poblíž středu palácové čtvrti. <Ministerstvo soudnictví,> poznamenal Yskandr.

A je to dobré, nebo špatné znamení? zeptala se Mahit.

<To je otázka. Zajímalo by mě, co jsem provedl.>

Nejspíš něco nezákonného. No tak, Yskandře, zkus alespoň v obecné rovině odhadnout, jaké by to mohlo mít vysvětlení. Co bys tak mohl mít na svědomí, abys kvůli tomu skončil v base?

Mahit měla dojem, jako by si Yskandr povzdechl, ale zároveň se jí sevřelo hrdlo a do žil jí vehnala adrenalin nervozita, která nebyla její. <Hmm. Nejspíš asi podvratnou činnost.>

Ráda by měla jistotu, že si Yskandr nedělá legraci.

Po obvodu budovy byly rozestavené strážé v šedých uniformách a nejvíc jich stálo u vstupu. Bezpečnostní kontroly. Místo energetických zbraní, kterým dávaly přednost teiskalánské legie a kterých Mahit na palubě Rudých žní nanebevstoupení viděla spoustu, měli strážní dlouhé tmavě šedé hole. To pro ni byla novinka.

<Elektrohole,> vysvětlil Yskandr. <Tyčové paralyzéry pro zvládání davu — když jsem tu byl naposledy, rozhodně tady nebyly. Je to výzbroj určená k potlačování pouličních bouří. Alespoň to tak popisují ve zprávách.>

Jsi pozadu o patnáct let, pomyslela si Mahit. Leccos se mohlo změnit...

<Tady jsme v samém středu císařského paláce. Jestli se bojí výtržností i tady, nejde jen o to, že by se něco změnilo. Něco se vyložene pokazilo. Pojdme zjistit co.>

Mahit by zajímalo, co se asi mohlo stát, že je zapotřebí dělat před vstupem do budovy ministerstva soudnictví takové divadlo — a jestli se na tom Yskandr náhodou nepodílel. Přeběhl jí mráz po zádech, na pažích jí naskočila husí kůže a nepříjemně jí zacukalo v loketním nervu — neměla však čas na další znepokojivé úvahy, protože Trojí Posidonie už ji vedla dovnitř. Poskytla svůj i Mahitin otisk palce a zdvořile odvrátila zrak, když strážní Mahit cudně prohmatali kapsy saka i kalhot. Její zavazadla si ponechali v úschově a ujistili ji, že si je může vyzvednout cestou zpátky.

Jakmile porušili všechna tabu ohledně jejího osobního prostoru, doporučili jí, aby se nevzdalovala od svého doprovodu, protože její totožnost není nahrána v hledáčkové síti a ona jinak nemá oprávnění se na ministerstvu soudnictví zdržovat. Mahit tázavě zvedla obočí k Trojí Posidonii.

„Šlo o rychlost,“ vysvětlovala Trojí Posidonie a svižně přitom procházela řadou kruhových dveří, které se před ní otevíraly jako zorničky či clona objektivu. Vešly do chladné haly s břidlicovou podlahou a zamířily k výtahu. „Vaši registraci a oprávnění k pohybu po paláci samozřejmě vyřídíme co nejdříve.“

„Byla jsem na cestě více než měsíc, a teď jde o rychlost?“ povidila se Mahit.

„My jsme čekali ještě déle, velvyslankyně. Od chvíle, kdy jsme poslali pro nového zástupce stanice, uplynuly tři měsíce.“

<Musel jsem provést něco vážně velkolepého,> prohlásil Yskandr. <Dole jsou tajné soudy a výslechové místnosti. Alespoň se to po paláci šuškal.>

Výtah zvonil v kvartách. „A hraje jedna hodina navíc po třech měsících roli?“

Trojí Posidonie jí pokynula, aby nastoupila první, což byla svého druhu také odpověď, ačkoliv nepříliš informativní.

Rozjely se dolů.

Čekala je místnost, která mohla být zrovna tak soudní síní jako operačním sálem: kovově modrá podlaha, kruhové hlediště s řadami lavic připomínající amfiteátr a uprostřed vysoký stůl, na kterém leželo něco velkého přikrytého prostěradlem. Silné reflektory. Tři neznámí Teiskalánci s ostře řezanými rysy a širokými rameny. Jeden měl na sobě rudou sutanu, druhý byl oblečený stejně jako Trojí Posidonie, v oranžovo-smetanovém úboru ministerstva informací, a třetí měl tmavě šedý oblek, který Mahit nejvíc připomínal kovový lesk elektroholí. Stáli kolem stolu, o něčem se o překot tiše dohadovali a bránili Mahit ve výhledu.

„Stejně bych radši pro naše ministerstvo provedl vlastní ohledání, než ho vrátíme,“ řekl našťavaně dvořan z ministerstva informací.

„Není jediný pádný důvod prostě jim ho vracet,“ prohlásil nekompromisně Teiskalánc v rudé sutaně. „Nám by to v ničem nepomohlo a mohlo by to vyvolat nežádoucí reakci.“

Muž v šedém obleku s tím nesouhlasil. „Navzdory názoru vašeho ministerstva, iksplanatle, jsem si naprosto jistý, že jakákoliv nežádoucí reakce z jejich strany by nebyla větší problém než bodnutí komára a snadno bychom se s ní vypořádali.“

„Serte na to, hádat se můžete pak,“ přerušil je člověk z ministerstva informací. „Už jsou tady.“

Muž v rudé sutaně se obrátil k příchozím, jako by jejich příchod očekával. Strop tvořil nízkou klenbu. Mahit si představila bublinu plynu lapenou pod zemí. A potom jí došlo, že na stole leží mrtvola.

Byla přikrytá tenkým prostěradlem, které odhalovalo hrud', hlavu a ruce spočívající na prsou. Prsty se dotýkaly, jako by se mrtvý chtěl přivítat s posmrtným životem. Tváře byly propadlé a oči zakalené. Vypadalo to, že je mrtvý už dlouho. Nejspíš tak... tři měsíce.

Yskandr promluvil tak zřetelně, jako by stál vedle ní: <Zestárl jsem.> V hlase měl směs hrůzy a úžasu. Mahit se třásla. Srdce jí

bylo jako o závod, přes vlastní tep neslyšela, jak ji Trojí Posidonie představuje. Zmocnila se jí závrať, bylo to horší, než když se předtím řítila k povrchu planety, zčistajasna propadla panice. Ale nebyla to její panika, byla Yskandrova. Imago ji zaplavilo jejími vlastními stresovými hormony a adrenalinu bylo tolik, že na jazyku cítila kovovou pachut'. Mrtvý měl ochablý výraz, ale Mahit si všimla vrásek smíchu v koutcích úst a na vlastní tváři cítila, jak je Yskandrový svaly v průběhu času tvarovaly.

„Jak vidíte, velvyslankyně Dzmarová,“ řekl muž v rudé sukaně, jehož jméno Mahit během představování úplně přeslechla, „nový velvyslanec byl nezbytný. Omlouvám se, že ho uchová-
vámé tímto způsobem, ale nechtěli jsme znevažovat pohřební zvyky, kterým případně dáváte přednost.“

Přistoupila blíž. Tělo bylo dál mrtvé, dál se nehýbalo, bylo bezvládné a prázdné. <Doprdele,> řekl Yskandr a bylo to jako mučivé zaprskání statické elektřiny. Mahit se zmocňovala děsivá, zoufalá jistota, že se pozvrací. <Doprdele, tohle nezvládnou.>

Mahit napadlo (nebo to napadlo Yskandra — měla potíže to oddělit, přestože takto propojení fungovat nemělo a nepředpokládalo se, že Yskandrova panická reakce ovládne její endokrinní soustavu a ona se v ní úplně ztratí), že Yskandr teď už neexistuje jinde než v její hlavě. Když si Teiskalán vyžádal nového velvyslance, samozřejmě zvažovala i možnost, že je Yskandr mrtvý, racionálně o tom přemýšlela, připravovala se na to, ale stejně — teď byl tady — jeho *mrtvola* tu byla, prázdná rozkládající se tělesná schránka, a Mahit propadala panice, protože panice propadalo Yskandrovo imago — nekontrolované emoční výkyvy byly nejsnazší způsob, jak podělat propojení, které ještě nebylo stoprocentně dokončeno, emoční výkyvy mohly spálit křehké mikroobvody imaginovače a *doprdele jsem mrtvý a doprdele jsem mrtvý a mlha*, všechno se slilo do jediné mučivé šmouhy.

Yskandře, pokusila se ho uklidnit, ale pohořela na celé čáře. <Běž blíž,> řekl. <Musím to vidět. Nejsem si jistý...>

Vyročil dřív, než se k tomu sama odhodlala. Jako by na chvíli ztratila vědomí, zamrkala a najednou stála až téměř

u mrtvoly, začalo se jí to ošklivě vymykat z rukou a nemohla to zastavit...

„Svoje mrtvé spalujeme,“ řekla a nebyla si jistá, komu děkovat, že to řekla ve správném jazyce.

„Zajímavý zvyk,“ poznamenal dvořan v tmavě šedém obleku. Mahit si pomyslela, že bude nejspíš přímo z ministerstva soudnictví; zřejmě to byla jeho márnice, i když na funebráka vypadal spíš ten muž v rudé sutaně.

Mahit se na něj obrátila s úsměvem, který byl na její tvář příliš široký a na Yskandrovu příliš nekontrolovaný. Ten výraz by každého klidného Teiskalance naplnil hrůzou. „A potom,“ pokračovala a snažila se najít vhodný slovník, najít stěžň, kterého by se mohla chytit, než propluje zpěněnými vlnami adrenalinu, „potom popel sníme jako svátost. Nejdřív děti a nástupci zesnulého. Pokud nějaké má.“

Dvořan měl dost slušnosti, aby zbledl, a byl dost tvrdohlavý, aby zopakoval: „Zajímavý zvyk.“

„Co děláte se svými mrtvými vy?“ zeptala se Mahit. Stále se pomalu blížila k Yskandrovu tělu. Vlastní ústa už měla podle všeho pod kontrolou, ale nohy stále patřily Yskandrovi. „Promiňte mi ten dotaz. Přece jen nejsem občanka.“

„Obvykle je pohřbíváme,“ odpověděl muž v rudé sutaně, jako by na podobné otázky odpovídal denně. „Budete si přát ohledat tělo, velvyslankyně?“

„Je k tomu nějaký důvod?“ chtěla vědět Mahit, ale mezitím už odkryla prostěradlo. Ruce se jí potily a látka klouzala. Mrtvému mohlo být něco přes čtyřicet, byl nahý a tam, kde byla pokožka nejtenčí, prosvítal tentýž namodralý odstín. Napíchali do něj nějakou konzervační látku. Místa vpichu bila do očí — ranky obklopené aureolou bledé, nateklé kůže na krkavici a loketních žilách obou rukou. Další vpich u kořene pravého palce úplně změnil tvar ruky. Mahit zjistila, že na to místo upřeně zírá. Byl to další z těch okamžiků, kdy jako by na chvíli ztratila vědomí — dívala se mrtvému do tváře a najednou se dívala na zápěstí, jako by imago potřebovalo vidět každíčký kousek

svého někdejšího těla, který se nějak změnil. I kdyby Mahit chtěla coby Yskandrova nástupkyně vznést nárok na prach, v nějž se obrátí — a vůbec si nebyla jistá, že po něčem takovém touží —, nespíš by nebylo dvakrát chytré pozřít to, čím ho muž v rudé sutaně napustil. Tři měsíce, aniž se tělo začalo rozkládat. Přes kovovou pachutí toho endokrinního gejíziru cítila v krku žluč. Těla by se měla rozložit — a recyklovat.

Jenže Říše uchovávala všechno, vyprávěla stejné příběhy pořád dokola; tak proč by nemohla uchovávat i těla — místo toho, aby je odevzdala k dalšímu užití, jak se sluší?

Mahit se zápěstí dotkla, imago přejelo jejím prstem po vpichu až k dlani, sledovalo linii jakési jizvy. Pokožka byla gumovitá, jako by byla z plastu, kladla zároveň příliš malý a příliš velký odpor — její Yskandr tu jizvu ještě neměl; její Yskandr ještě nebyl mrtvý — znovu ten nával nevolnosti, závrať, okraje zorného pole se roztřepily a zajiskřily, znovu si pomyslela: *Takhle úplně spálíme naše obvody, nech toho!*

<Nemůžu,> zopakoval Yskandr, Mahit v sobě cítila tu nesmírnou negaci, odtržení, jako by se jiskra snažila skrýt ve tmě — a najednou byl pryč.

Naprosté ticho. Už ani necítila, že by se díval jejíma očima. Náhle si připadala jako ve stavu beztlíže, napumpovaná endorfiny, které jí byly k ničemu, a příšerně osamělá. Jazyk jí ztěžkl. Chutnal, jako by byl z hliníku.

Nic takového se jí ještě nestalo.

„Jak zemřel?“ zeptala se a překvapilo ji, že to znělo úplně normálně, jako by vůbec nebyla vyvedená z míry; zeptala se, jen aby něco řekla. Nikdo z *Teiskalánliclím* netušil, co jsou to imaga, nikdo z nich by nepochopil, co právě prožila.

„Udušil se na čerstvém vzduchu,“ řekl muž v rudé sutaně a zkušně se dvěma prsty dotkl nebožtíkova krku. „Stáhlo se mu hrdlo. Byla to nehoda; ale fyziologie neobčanů se často dost liší od té naší.“

„Snědl něco, na co byl alergický?“ zeptala se Mahit. Znělo to absurdně. Byla naprosto otřesená, Yskandr zjevně zemřel

na anafylaktický šok, a jestli si Mahit nedá pozor, dostane zá-
chvat hysterického smíchu.

„Nevečeřel s nikým menším než s ministrem vědy, Desaterým Perlou,“ odpověděl poslední dvořan, ten z ministerstva informací. Vypadal, jako by právě vystoupil z nějakého klasického teiskalánského plátna, rysy jeho tváře byly neuvěřitelně symetrické: plné rty, nízké čelo, dokonale zahnutý nos, oči jako dvě hluboké hnědé tůně. „Měla byste vidět ty titulky, velvyslankyně; pro bulvár to bylo pořádné sousto.“

„Dvanáctý Pěnišník to nemyslel neuctivě,“ ozvala se ode dveří Trojí Posidonie. „Ta zpráva se nedostala mimo palácový komplex. Pro běžnou populaci by byla nevhodná.“

Mahit přitáhla prostěradlo mrtvému zpátky až pod bradu. Nepomohlo to. Pořád tu byl. „Byla také nevhodná pro staničníky?“ zeptala se. „Posel, který si vyžádal mé služby, hovořil zbytečně neurčitě.“

Trojí Posidonie téměř nepatrně pokrčila jedním ramenem. „Velvyslankyně, jsem sice asekhreta, ale ani já nejsem zasvěcena do všech rozhodnutí ministerstva informací jako celku.“

„Co byste chtěla udělat s jeho tělem?“ vyzvídal muž v rudé sutaně. Mahit k němu vzhlédla; na Teiskalánce byl dost vysoký. Jeho oči byly tak přívětivě zelené, že to člověka deptalo, a nacházely se téměř ve stejné výšce jako Mahitiny. O tom, co dělat s tělem, neměla nejmenší představu. Doteď sama nikoho spalovat nemusela; byla ještě mladá. Oba její rodiče stále žili. A kromě toho, normálně by prostě zavolala do pohřebního ústavu, tam by všechno zařídili a někdo blízký by ji přitom nejspíš držel za ruku a společně by tu ztrátu oplakali.

Netušila, co si s tím tělem počít. Kvůli Yskandrovi tu nikdo plakat nebude, dokonce ani ona — a v teiskalánské části vesmíru nejspíš ani nejsou žádné pohřební ústavy, kde by věděli, odkud přesně začít.

Vysoukala ze sebe: „Zatím nic,“ a ztěžka polkla doznívající nevolnost. Prsty měla jako nabitě elektřinou, v místech, kde se dotkla nebožtíkovy pokožky, cítila mravenčení. „Patřičné kroky pochopitelně podniknu, jakmile se blíže seznámím s tím, jaké

možnosti jsou zde k dispozici. A do té doby, no, nezačne se rozkládat, ne?“

„Jen velmi zvolna,“ prohlásil muž v rudé sutaně.

„Pane...“ Mahit se obrátila pro pomoc k Trojí Posidonii; byla kulturní prostřednicí, takže by teď ksakru měla zprostředkovat kontakt...

„Iksplanatl Čtverý Sochor,“ napověděla ochotně Trojí Posidonie. „Soudní lékař.“

„Čtverý Sochore,“ pokračovala Mahit a titul záměrně vynechala — znamenal „vědec“ v nejobecnějším smyslu, vědec s patřičným diplomem —, „kdy bude rozklad zjevný? Třeba za dva měsíce?“

Čtverý Sochor se usmál, a dokonce maličko odkryl zuby. „Za dva roky, velvyslankyně.“

„Výborně,“ řekla Mahit. „Tak to máme spoustu času.“

Čtverý Sochor sepal konečky prstů do trojúhelníku a zlehka se poklonil, jako by přijímal Mahitin rozkaz. Mahit měla podezření, že s ní jedná shovívavě. Nic nenamítala. Ani nemohla. Potřebovala trochu místa, aby mohla přemýšlet, a tady, v útrobách ministerstva soudnictví se třemi dvorany a funebráckým iksplanatlem, kteří jen čekají, až udělá nějakou nenapravitelnou chybu a skončí jako Yskandr, to nešlo.

Prý ho zradila vlastní fyziologie. Po dvaceti letech, kdy žil ve Městě a jedl totéž co každý Teiskalánek. Tomu má věřit?

Yskandře, pomyslela si směrem k prázdnosti, kde se mělo nacházet imago, do čeho jsi nás to před smrtí namočil?

Neodpovídal. To hmátnutí do prázdna v ní vyvolalo pocit, jako by padala, ačkoliv stála pevně na nohou.

„Ráda bych se zaregistrovala jako právoplatná velvyslankyně staničnicků v Teiskalánu,“ řekla klidně a pomalu Trojí Posidonii, volila vhodné výrazy a snažila se zakrýt závrat a strach, „a také bych chtěla vidět svoje zavazadla.“ Hlavně chtěla odtud. Co nejrychleji.

„Pochopitelně, velvyslankyně,“ pravila Trojí Posidonie. „Iksplanatle. Dvanáctý Pěnišníku. Devěťadvacaterý Grafe. Jako vždy mi bylo potěšením.“

„Nám také, Trojí Posidonie,“ odvětil Dvanáctý Pěnišník.
„Užijte si velvyslankyni.“

Trojí Posidonie opět zlehka pokrčila jedním ramenem, jako by se nic z toho, co kdokoliv řekne, nemohlo asekhrety z císařského dvora nikterak dotknout. Mahit k ní pocítila náhlé sympatie, ale bylo jí jasné, že více než cokoliv jiného je za tím zoufalá snaha najít spojení. Bez imaga, které by k ní promlouvalo, byla přílišně sama. Yskandr bude určitě za chvíli zpátky. Jakmile se trochu vzpamatuje z otřesu. Jakmile emoční výkyv pomine. Bude v pohodě. A ona taky. Už se jí ani netočila hlava.

„Takže jdeme?“ zeptala se.

KAPITOLA DRUHÁ

Neprodleně nám věnujte svoji pozornost! / Budou následovat nové a důležité zprávy! / JIŽ ZA OKAMŽIK na Programu osm! Dnes večer vám Sedmerý Chryzopras a Čtverý Platan přinesou zprávy z Odilie-1 v soustavě Odilie, kde Dvacátá šestá legie pod velkým Podjaotlekha Trojí Škumpy úspěšně potlačila povstání v hlavním městě planety a nyní se chystá vystoupit na oběžnou dráhu. Během okamžiku se nám přímo z ústředního náměstí ozve Čtverý Platan a přinese nám rozhovor s opětovně dosazeným planetárním guvernérem Devaterým Raketoplánem — očekává se, že obchodní výměna skrze Odilijskou bránu se vrátí na běžnou úroveň během několika týdnů...

— večerní zpravodajství Programu osm! přenášené městskou hledáčkovou sítí, 245. den, 3. roku v 11. indikci vlády císaře celého Teiskalanu Šesterého Směra

INSTRUKCE PRO PŘÍLET KE SKOKOVÉ BRÁNĚ, DRUHÁ STRANA ZE DVOU

[...] snižte rychlost na 1/128 maximální podsvětelné rychlosti plavidla, aby bylo umožněno provedení úhybného manévru v případě, že by do skokové brány z opačné strany zároveň vstupovalo cizí plavidlo. 17. Oznamte chystaný skok na místních rádiových vlnách.

18. Oznamte chystaný skok posádce a cestujícím.

19. Rychlostí sniženou na 1/128 se přibližujte k oblasti nejvýraznějšího optického zkreslení [...]

— instruktážní příručka pro piloty stanice Lsel, strana 235

Velvyslanecké apartmá bylo právě tak prodchnuté Yskandrovou přítomností, jak silně v sobě Mahit pociťovala jeho nepřítomnost: jako by se obrátila naruby a najednou ji místo vzpomínek Yskandrova imaga zaplavil jeho osobní majetek. Před Mahitním příchodem někdo vyvětral — nebo to alespoň předpokládala a soudila tak podle otevřených oken a čerstvého vzduchu, který sem proudil zvenčí a pohrával si se závěsy, ale ještě nestačil odváť antiseptický pach čisticích prostředků — nicméně byl to především byt, ve kterém někdo žil, a to dost dlouho.

Yskandr měl coby člověk rád modrou barvu a draze vypadající nábytek z jakéhosi tmavého lesklého kovu. Industriální tvary pracovního stolu a nízké pohovky by vyvolaly pocit domova u kohokoliv, kdo vyrostl na vesmírné stanici nebo na lodi, bez planety pod nohama, ale podlaha byla zároveň pokrytá tlustými hedvábnými koberci se složitými vzory. Mahit si představila — a byl v tom záchráně radostné touhy —, že bude doma pro čiré potěšení chodit bosa, a znovu se zamyslela nad tím, jak se imaginální nástupci shodnou se svými předchůdci i v estetických preferencích. Yskandr zjevně rád chodil bos po měkké tkanině; a Mahit zrovna tak, přestože k tomu doteď neměla jedinou příležitost.

Za dalšími dveřmi byla ložnice. Yskandr měl na stropě nad postelí pověšenou mozaiku v kovovém rámu, která znázorňovala teiskskalánskou hvězdnou mapu staničního vesmíru. Jako by to byla reklama hlásající: *Spíte zde a budete spát se zdroji celého sektoru!*

Byla to tak nádherná ukázka řemeslné práce, že téměř nepůsobila kýčovitě. Téměř.

Na nočním stolku byl úhledně vyrovnaný sloupeček vázaných papírových knih a infofišů. Mahit pochybovala, že Yskandr byl z těch, kteří by si takto srovnávali čtení na dobrou noc. Ona taková nebyla určitě. Bylo by jednodušší, kdyby tu byl a mohla se ho zeptat. Co by vlastně měla dělat, jestli se nevrátí? Co když ten příšerný emoční výkyv spálil spojení mezi imaginovačem a jejím mozkovým kmenem, ještě než se stihli se

vším všudy stát jednou osobou? Kdyby měli víc času, na imaginovači by už tolik nezáleželo — Mahit by byla Yskandrem a Yskandr by byl jí nebo by byli novým, dokonalejším člověkem jménem Mahit Dzmarová, člověkem, který by znal všechno, co znal Yskandr Aghavn, znal by to důvěrně, znalosti by se otiskly do paměti svalů, do nashromážděných dovedností a reflexů a jejich hlasy by se spojily v jeden — přesně tak to mělo být, měli se stát dalším článkem v imaginální linii. Ale teď? Co má dělat? Napsat domů a požádat o instrukce, jak to opravit? Odletět zpátky a nechat práci nedokončenou? Nepátrat dál po tom, proč vlastně Yskandr zemřel? Alespoň že bez jeho pomoci neměla potíže se zvládnutím jazyka — v teiskalánštině se jí dokonce zdála polovina snů; o Městě ostatně snila často —, když se ale natáhla do míst, kde v posledních měsících cítila jeho váhu, znovu se dostavil ten příšerný pocit, jako když padá, a zmocnila se jí závrať. Posadila se na kraj postele a upřeně se dívala na vyrovnaný sloupeček knih, dokud si nebyla jistá, že neomdlí. Ten, kdo pokoje uklidil, ať už to byl kdokoliv, knihy zjevně srovnal, takže se dalo předpokládat, že zároveň odstranil i cokoliv kompromitujícího.

Vážně ji napadlo tohle slovo? *Kompromitující?*

Ale samozřejmě. Měla bych čekat podvody a klam, řekla si v duchu. Měla bych čekat nečistou hru a dvojí významy. *Prý se udusil na čerstvém vzduchu.* Buď alergie — nebo se pohyboval v příliš dusné atmosféře. Bude za tím jako vždy politika. Tohle je přece *Město*. Každý tu má hledáček, který mu šeptá nejnovější drby přímo do oka. Intriky a sofistikované podfuky. Strávila dětství tím, že si ty příběhy četla a sama je vyprávěla — nebo alespoň jejich chabé napodobeniny —, přednášela je v dokonalém metru holým, němým stěnám stanice. Oblíbená a zábavná dětská společnost se z ní díky tomu nestala. Ne že by na tom záleželo.

Uvažuj jako Teiskalánlicim.

Kompromitující informace byly odstraněny nebo pozměněny tak, aby vypadaly neškodně.

Nebo je mohl Yskandr schovat — pokud věděl, nebo alespoň tušil, co se chystá. Pokud byl dost mazaný. Imago mazané bylo; ale imago bylo pozadu o celých patnáct let. A člověk se může za patnáct let změnit.

Mahit by zajímalo, jaké by bylo žít tu tak dlouho. Zvlášť bez imaga — protože imago bylo nejen pozadu o patnáct let, ale především teď bylo fuč. A pokud se Yskandr nevrátí (ale on se jistě vrátí, tohle je jen drobný výpadek, jen drobná chybička, zítra se Mahit vzbudí a on bude zpátky), možná by se jí kromě slova *kompromitující* mohlo vybavit i slůvko *sabotáž*. Něco se s jejím imaginovačem stalo — buď to byla sabotáž, nebo mechanická závada. Nebo *osobní selhání* a *neschopnost integrace*. Mohla to být pochopitelně i Mahitina vina. Její psychika možná odmítla tu jeho. Otřásla se. Ruce ji stále brnely a měla v nich divný pocit.

„Vaše zavazadla byla zpracována a jsou vám opět k dispozici,“ řekla Trojí Posidonie a vešla rozevřenou zorničkou dveří dovnitř. Mahit se posadila zpřímá a snažila se budít zdání, že v žádném případě neměla potenciální neurologickou nehodu. „Ani kousek kontrabandu. Zatím jste podle všeho dost nudná barbarka.“

„A čekala jste nějaké vzrušení?“ zeptala se Mahit.

„Jste moje *první* barbarka,“ odpověděla Trojí Posidonie. „Očekávám cokoliv.“

„Určitě jste už nějaké neobčany potkala. Tohle je přece Klenot světa.“

„Potkat není totéž jako dělat jim prostředníci. Jste má vlastní neobčanka, velvyslankyně. Otevírám vám dveře.“

Obrat, který použila, byl právě tak archaický, aby mohl posloužit jako idiom. Mahit riskla, že její teiskalánsština nebude znít tak plynně, jak by si přála, a řekla: „Předpokládala bych, že otevírání dveří je poněkud pod úroveň odpovědností svěřených patricijce druhé třídy.“

Úsměv Trojí Posidonie byl jednoznačnější než většina teiskalánských výrazů; mířil k Mahitiným očím. „Nemáte hledáček. Některé dveře sama neotevřete, velvyslankyně. Město

nepozná, že jste skutečná. Krom toho, jak byste beze mne dešifrovala svou poštu?“

Mahit nadzvedla obočí. „Má pošta je šifrovaná?“

„A navíc jste si ji nevybrala už tři měsíce.“

„Ale to není moje pošta,“ řekla Mahit a vyšla z ložnice — alespoň tyto dveře poznaly, že skutečná je — „je to pošta velvyslance Yskandra.“

Trojí Posidonie ji následovala. „V tom není žádný rozdíl. Velvyslankyně Dzmarová, nebo velvyslanec Aghavn,“ řekla a natlačila dlaň tam a zpět. „Je to zkrátka velvyslanecká pošta.“

Ten rozdíl byl menší, než Trojí Posidonie tušila. Nebo by alespoň byl, kdyby se imago vrátilo. Mahit měla pochopitelně strach, že se něco porouchalo, ale teď si uvědomila, že je na Yskandra navíc *děsně naštvaná*. Zatím dokázal akorát vyšilovat při pohledu na vlastní mrtvolu, vymáchat Mahit v adrenalinu a zařít jí tu nejpodivnější migrénu, jakou kdy zažila. A teď byla sama s nevyřízenou poštou, kterou jí zanechalo jeho o patnáct let tejskalánštější a téměř jistě zavražděné já, a s kulturní prostřednicí hýřící humorem.

„A je šifrovaná.“

„Pochopitelně. Nešifrovat velvyslaneckou poštu by bylo dost neucitivé.“ Trojí Posidonie podala mísu přetékající infofišenkami — obdélníčky ze dřeva, kovu či plastu, ve kterých byly ukryté infofišové obvody a které byly vyzdobené osobní ikonografií odesílatelů. Nabrala jich hrst a přidržela je mezi prsty, takže to vypadalo, jako by jí vyrašily drápy. „Se kterou chcete začít?“

„Pokud je ta pošta adresovaná mně, měla bych si ji přečíst sama,“ řekla Mahit.

„Když ji budu číst s vámi, je to z právního hlediska totéž,“ upozornila ji přátelsky Trojí Posidonie.

Ale přátelský tón nestačí. Mahit by sice ráda měla spojence — vzhledem k tomu, že ta žena měla žít ve vedlejší místnosti a *otevírat dveře* tak dlouho, dokud bude pověřena o Mahit pečovat; vzhledem k tomu, že Mahit si začínala uvědomovat, v jaké pasti se nejspíš ve Městě ocitla; a vzhledem k tomu, že

ve stále bdělých očích Města vůbec *nebyla skutečná*; vzhledem k tomu všemu by sice byla raději, kdyby byla Trojí Posidonie ochotnou a užitečnou pomocnicí, a nikoliv bezprostředním ohrožením — ale jenom kvůli tomu, co všechno si Mahit přála, se Trojí Posidonie automaticky nestala pouhou vykonavatelkou Mahitiny vůle. Bez ohledu na to, co o sobě sama tvrdila.

„Možná podle teiskalánského práva,“ řekla Mahit. „Ale podle staničního práva rozhodně ne.“

„Velvyslankyně, doufám, že vám coby průvodkyně u dvora nepřijdu málo důvěryhodná.“

Mahit pokrčila rameny a rozhodila rukama. „Co se stalo s kulturním prostředníkem mého předchůdce?“ zeptala se.

Pokud Trojí Posidonii ta otázka zneklidnila, v jejím výrazu se neklid nijak neprojevil. Nezúčastněně odpověděla: „Když dva roky jeho služeb uplynuly, byl přeražen. Mám za to, že už ani není v palácovém komplexu.“

„Jak se jmenoval?“ zeptala se Mahit. Kdyby s ní byl Yskandr, věděla by to, ty dva roky byly zároveň jeho prvními roky ve Městě, a spadaly tedy do pětiletého období, které si imago pamatovalo.

„Patnáctý Motor, mám ten dojem,“ řekla Trojí Posidonie vcelku nenuceně — a Mahit se musela držet okraje Yskandrova stolu, doslova na něm visela a zčistajasna ji zaplavovala směsice emocí: náklonnost a pocit marnosti, odlesk tváře s hledáčkem v bronzové obroučce, který zakrýval celé levé oko od lícní kosti až po obočí. Patnáctý Motor, jak si ho pamatoval imaginální Yskandr. Záblesk vzpomínek, *zahemžení* vzpomínek, Mahit se obrátila k imagu a pomyslela si: *Yskandře?* A nic.

Trojí Posidonie na ni hleděla. Mahit by zájímalo, jaký je na ni pohled. Nejspíš je bledá, tváří se rozrušeně.

„Ráda bych s ním mluvila. S tím Patnáctým Motorem.“

„Ujišťuji vás,“ prohlásila Trojí Posidonie, „že mám rozsáhlé zkušenosti a mimořádně výtečné výsledky v testech předpokladů potřebných k práci s neobčany. Jsem si jistá, že spolu budeme vycházet.“

„Asekhreto...“

„Říkejte mi prosím Trojí Posidonie, velvyslankyně. Jsem vaše prostřednice.“

„Trojí Posidonie,“ řekla Mahit a usilovně se snažila nezvyšovat hlas, „ráda bych se vašeho předchůdce zeptala, jak si *můj* předchůdce počínal ve funkci — a nejspíš také na okolnosti jeho velice předčasné a vzhledem k objemu nevyřízené pošty také velice politováníhodné smrti.“

„Ach tak,“ pravila Trojí Posidonie.

„Ano.“

„Jeho smrt byla politováníhodná, přesně jak říkáte, ale byla to bez jakékoliv pochybnosti nehoda.“

„Tím jsem si jistá, ale byl to můj *předchůdce*,“ vysvětlovala Mahit. Věděla, že pokud je Trojí Posidonie tak teiskalánská, jak se tváří, přání dozvědět se podrobnosti o osobě, která dříve zastávala stejnou společenskou pozici, vyzní v kontextu zdejších kulturních zvyklostí přesvědčivě — asi jako by se na stanici Lsel vyptávala na případné imago. „A ráda bych tedy mluvila s někým, kdo ho poznal tak dobře, jako se zřejmě poznáme my dvě.“ Zkusila zapátrat v motorické paměti a vybavit si, o kolik přesně Yskandr rozšířil oči, když se po teiskalánsku usmíval, a snažila se to napodobit.

„Velvyslankyně, naprosto chápu vaše současné... obtíže,“ prohlásila Trojí Posidonie, „a pošlu zprávu Patnáctému Motorovi, ať už se nachází kdekoliv, *s ostatními odpověďmi na vaši poštu*.“

„...na kterou ovšem nemohu odpovídat sama, protože je šifrovaná.“

„Ano! Ale dokážu dešifrovat prakticky všechny standardní formáty a většinu těch nestandardních.“

„Stále jste mi nevysvětlila, proč je má pošta šifrovaná tak, že ji nemohu dešifrovat sama.“

„No,“ řekla Trojí Posidonie, „rozhodně nechci, aby to vyznělo neuctivě. Jsem si jistá, že u vás na stanici jste patřila mezi mimořádně vzdělané osoby. Ale zde ve Městě obvykle používáme básnické šifry a rozhodně neočekáváme, že neobčané měli

možnost se něco podobného naučit. A velvyslanecká pošta je zašifrovaná, aby se zdůraznilo, že velvyslanec je inteligentní osoba, důvěrně obeznámená s dvorními zvyklostmi a dvorní poezií — je to tradice. Nejde o skutečné šifry, je to hra.“

„My na Lselu také máme poezii, víte?“

„Vím,“ odpověděla Trojí Posidonie tak soucitně, že Mahit měla chuť s ní začloumat, „ale podívejte třeba na tohle.“ Ukázala na rudě nalakovanou infofišenku, jejíž dvě části byly spojené kulatou pečetí ze zlatého vosku se stylizovaným obrázkem Města — s teiskalánským říšským znakem. „Je zcela určitě pro vás, má dnešní datum.“ Rozlomila pečeť a z infofiše se rozlil proud holografických teiskalánských znaků. Mahit cítila, že by jim měla rozumět. Četla říšskou literaturu už jako dítě.

Trojí Posidonie se dotkla svého hledáčku a řekla: „Vsadím se, že podobnou zprávu zvládnete rozluštit levou zadní. Znáte obecný verš?“

„Patnáctislabičný jamb s cézurou mezi osmou a devátou slabikou,“ odříkala Mahit, a teprve když to vyslovila, uvědomila si, že působí spíš jako student u ústní zkoušky než jako vzdělaná Teiskalánka, ale neměla ponětí, jak z toho ven. „To je snadné.“

„Ano! Nuže, při komunikaci u dvora se většinou používá šifra, která spočívá v přímé transpozici, přičemž čtyři úvodní dvojverší pocházejí od autora, který loni napsal nejlepší enkomium — tedy báseň, která někoho chválí, ale to určitě víte, když umíte počítat slabiky a cézury. Teď už se dlouhé měsíce používá báseň Dvojího Kalendáře *Píseň zúrodnění*. Mohu vám ji opatřit, pokud chcete tu zprávu skutečně dešifrovat.“

„Rozhodně se ráda podívám, co teď Město považuje za nejlepší enkomium,“ prohlásila Mahit.

Trojí Posidonie si odfrkla. „Jste úžasná. Divím se, že jste se nenarodila tady.“

Mahit se necítila polichoceně. „Tak co se tam píše?“ zeptala se.

Trojí Posidonie přimhouřila oči — její zorničky párkrát drobně zakmitaly doleva a nahoru a pomocí téměř nepatrných pohybů vyslaly do hledáčku povely — a soustředěně se zadívala

na infofiš. „Oficiální pozvánka do císařova salonu a na soutěž v přednesu, která se pořádá v rámci slavnostní recepce pro diplomaty za tři dny. Předpokládám, že se budete chtít zúčastnit.“

„Měla bych?“

„No, pokud chcete urazit všechny, s nimiž byl ve styku váš předchůdce, a vyvolat dojem, že stanice Lsel se k říšským zájmům staví nepřátelsky, nepřijít na recepci je skvělý začátek.“

Mahit se naklonila k Trojí Posidonii tak blízko, že ve tváři cítila rytmus jejího teplého dechu, usmála se a co nejbarbarštěji vycenila zuby. Sledovala, jak se Trojí Posidonie snaží zachovat klid a neucuknout; vycítila okamžik, kdy to dostatečně zapůsobilo, a přišla s vysvětlením.

„Trojí Posidonie,“ řekla, „co kdybychom předpokládaly, že nejsem idiot?“

„To bychom mohly,“ odpověděla Trojí Posidonie. „Používáte útok na osobní prostor druhých lidí místo napomenutí standardně?“

„Jen když je to nutné,“ prohlásila Mahit. „A na oplátku budu předpokládat, že nejste zapojena do zřejmého pokusu o diplomatickou sabotáž.“

„To zní jako férová dohoda.“

„Takže laskavé pozvání Jeho císařského Veličenstva přijímám. Pošlete zprávu a já ji podepíšu. A potom můžeme projít zbytek nevyřízených infofišů.“

Vyřizování pošty zabralo zbytek odpoledne a protáhlo se až do večera. Většinou šlo o druh komunikace, která byla pro zastupitelský úřad nevelké, ale přitom politicky poměrně důležité stanice celkem běžná — žádosti o informace z kancléřství a z univerzit, jež se zajímaly o zvyky, ekonomiku a turistické příležitosti na Lselu, a dotazy k protokolu. Repatriační žádosti staničnicků, kteří žili v teikskalánské části vesmíru a chtěli se vrátit — Mahit je podepsala —, a menší hromádka vstupních žádostí ze stanice, které Mahit schválila a přeposlala říšské kanceláři zabývající se „barbarskými vstupními vízy“.

Nečekaně vysoký počet napůl autorizovaných žádostí o víza pro bezpečný průchod staničním vesmírem pro teiskalánské vojenské transporty — všechny byly opatřeny Yskandrovou osobní pečeti, ale jen pár jich skutečně podepsal. Napůl autorizované žádosti nic neznamenal — zatím nebyly vyřízené. Jako by Yskandra něco vyrušilo, zrovna když se chystal oficiálně vpustit na území Lselu teiskalánský konvoj o síle poloviny legie. Mahit nějakou dobu žasla čistě nad počtem žádostí a nad skutečností, že nebyly zároveň zapečetěny i podepsány, a potom je odložila stranou s tím, že se nad nimi zamyslí, až bude mít nějakou klidnější chvíli. Ať už dělal Yskandr před smrtí cokoliv, ona nebyla připravena poslat do staničního sektoru letku teiskalánských válečných lodí, aniž by si o té záležitosti zjistila pár věcí, jako třeba proč se potřebují přesunovat v takovém množství.

Žádná z žádostí se netýkala Rudých žní nanebevstoupení. Cestu lodi, která ji vyzvedla, tedy musel odsouhlasit někdo jiný než Yskandr, protože v době, kdy bylo třeba žádost vyřídit, byl už Yskandr mrtvý. Mahit se udělalo trochu nevolno. Někdo tu loď poslat musel — měla by zjistit kdo.

Ale to už jí Trojí Posidonie podala další infofišenku a ta kompletně odvedla Mahitinu pozornost, protože se z ní vyklubal nepřehledný spor ohledně toho, kdo měl zaplatit clo z jistého lodního nákladu. Kdyby Yskandr stačil odpovědět ještě za svého života, zabralo by mu to nanejvýš půl hodiny. Mahit to trvalo skoro třikrát tak dlouho, krom jiného i proto, že jedna ze stran sporu mezitím už opustila planetu — to byl staničník — a druhá se oženila, získala říšské občanství a v mezitím si změnila jméno. Mahit přiměla Trojí Posidonii, aby vypátrala, jak se teď novopečený *Teiskalánlicím* jmenuje, a vyřídila mu oficiální předvolání na soudní oddělení Úřadu pro mezihvězdné obchodní licence.

Ukázalo se, že dotyčný muž si zvolil jméno Šestatřicaterý Teréní vůz do tundry. Mahit i Trojí Posidonie po tom odhalení chvíli zaraženě mlčely.

„Svoje dítě by takhle ve skutečnosti nikdo nepojmenoval,“ znamenala poté nesouhlasně Trojí Posidonie. „Ten člověk nemá vkus. I kdyby jeho rodiče či opatrovníci pocházeli z chladné planety pokryté tundrou, kde by terénní vozy byly nezbytné.“

Mahit náhle rozpačitě nakrčila obočí, protože se jí živě vybavila jedna z jejích prvních hodin teiskskalánštiny na Lselu, kdy si měla celá třída vybrat teiskskalánská jména, kterými by se pak během výuky oslovovali. Ona si zvolila jméno Devaterá Orchidej, protože hrdinka jejího oblíbeného teiskskalánského románu o dobrodružstvích soujeslenky císařovny Dvanáctéré Sluneční erupce se jmenovala *Paterá Orchidej*. Vybrat si jméno podle oblíbené knihy jí přišlo velmi teiskskalánské. Měla tehdy dojem, že ostatní děti byly při výběru jmen daleko méně úspěšné, a cítila se díky tomu nadřazeně. Teď, ve středu teiskskalánského vesmíru, to celé vnímala jako nevhodnou, a navíc dost směšnou apropriaci. Své kulturní prostřednice se nicméně zeptala: „A jak si vlastně vy Teiskskalánci jména vybíráte?“

„Čísla jsou pro štěstí, symbolizují vlastnosti, které si člověk u svého dítěte přeje, nebo jde o věc módy. Trojka je oblíbená trvale, stejně jako další nízká čísla; ‚Trojí‘ by měli být vyrovnaní a přitom novátorští, jako trojúhelník. Má stabilní základnu a proniká k vrcholům myšlení, něco na ten způsob. Člověk, který si vybere šestatřicítku, se jenom snaží vypadat jako nějaký místní zbohatlík — je to sice směšné, ale ne zas tak zlé. Skutečně hrozná je druhá část — Terénní vůz do tundry. Jasně, *krev a slunce*, teoreticky je to přípustné, jde o neživý předmět nebo kus architektury, ale i tak... *Pěkná* jména vycházejí z názvů rostlin a přírodních úkazů. A neměla by mít tolik slabik.“

Tak vzrušený projev u Trojí Posidonie Mahit ještě neviděla a bylo opravdu těžké necítit k ní sympatie. Byla zábavná. A Šestatřicaterý Terénní vůz do tundry byl ještě zábavnější.

„Když jsem se učila jazyk,“ řekla Mahit a naráz se rozhodla podělit se o svoji zkušenost, nabídnout v této kulturní výměně něco na oplátku — pokud mají spolupracovat, ať tedy spolupracují —, „měli jsme předstírat, že máme teiskskalánská jména,